МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ Й НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут комп'ютерних систем Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота № 1 За дисциплиною: "Операційні системи" Тема: «Основи сучасної термінальної міжкомп'ютерної взаємодії»

> Виконав: Студент групи AI-205 Свєташов Д.В. Перевірили: Блажко О.А. Дрозд М.О.

Мета роботи: придбання навичок із сучасної термінальної взаємодії між різними операційними системами на прикладі ОС Windows та ОС Linux.

Завдання для виконання та їх виконання:

- 2.1 Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи
- 1. Перевірте наявність мережевого з'єднання між вашим локальним комп'ютером та віддаленим сервером Linux, який знаходиться за мережевою адресою з IP = 91.219.60.189

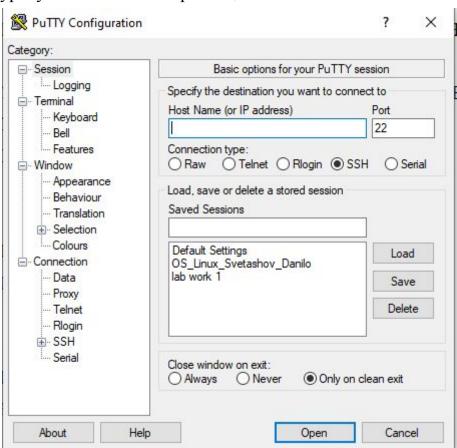
```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe-cmd
C:\Users\Даниил>ping 91.219.60.189

Обмен пакетами с 91.219.60.189 по с 32 байтами данных:
Ответ от 91.219.60.189: число байт=32 время=14мс TTL=57

Статистика Ping для 91.219.60.189:
Пакетов: отправлено = 4, получено = 4, потеряно = 0
(0% потерь)
Приблизительное время приема-передачи в мс:
Минимальное = 14мсек, Максимальное = 14 мсек, Среднее = 14 мсек
C:\Users\Даниил>_
```

2. Встановіть програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.

- 3. Запустіть програму PUTTY. EXE та налаштуйте з'єднання з віддаленим сервером:
- IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH. збережіть налаштування з урахуванням вашого прізвища та імені.

4. Встановіть з'єднання з віддаленим сервером Linux, використовуючи логін та пароль, наданий вам лектором.

```
svetashov_danilo@vpsj3leQ:~
login as: svetashov_danilo
svetashov_danilo@91.219.60.189's password:
Last login: Fri Mar 12 08:30:24 2021 from 195.138.94.101
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$
```

5. Після успішного входу до ОС виконайте команду визначення поточного імені користувача.

```
svetashov_danilo@vpsj3leQ:~

login as: svetashov_danilo
svetashov_danilo@91.219.60.189's password:

Last login: Fri Mar 12 08:30:24 2021 from 195.138.94.101
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ whoami
svetashov_danilo
[svetashov_danilo
```

6. Визначте мережеву адресу сервера, з якого ви увійшли до віддаленого серверу.

```
19's password:
2021 from 195.138.94.101
```

7. Визначте назву псевдотерміналу користувача.

```
svetashov_danilo@vpsj3leQ:~
login as: svetashov danilo
```

8. Визначте назву поточного каталогу користувача.

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ pwd/home/svetashov_danilo
```

9. Перейдіть до каталогу /etc

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ cd /et
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ etc]$ pwd
/etc
```

10. Визначте вміст каталогу /еtc

svetashov_danilo@vpsj3leQ:/etc			200	×
[svetashov_danilo@vpsj3I	eQ etc]\$ pwd			^
/etc	-0 -+-10 1-			
[svetashov_danilo@vpsj3I				
adjtime	java	python		
aliases	joe	rc0.d		
aliases.db	jvm	rcl.d		
alternatives	jvm-commmon	rc2.d		
anacrontab	kdump.conf	rc3.d		
asound.conf	kernel	rc4.d		
audisp	krb5.conf	rc5.d		
audit	krb5.conf.d	rc6.d		
bash_completion.d	kshrc	rc.d		
bashrc	ld.so.cache	rc.local		
binfmt.d	ld.so.conf	redhat-release		
centos-release	ld.so.conf.d	relayhosts		
centos-release-upstream	libaudit.conf	request-key.conf		
chkconfig.d	libnl	request-key.d		
chrony.conf	libuser.conf	resolv.conf		
chrony.keys	localdomains	rndc.key		
cron.d	locale.conf	rpc		
cron.daily	localtime	rpm		
cron.deny	login.defs	rsyncd.conf		
cron.hourly	logrotate.conf	rsyslog.conf		
cron.monthly	logrotate.d	rsyslog.d		
crontab	lynx.cfg	rwtab		
cron.weekly	lynx.lss	rwtab.d		
crypttab	lynx-site.cfg	sas12		
csh.cshrc	machine-id	securetty		
csh.login	magic	security		
dbus-1	mail	selinux		
dconf	mail.rc	services		
default	makedumpfile.conf.sample			
depmod.d	man db.conf	sqml		
dhcp	maven	shadow		
DIR COLORS	mc mc	shadow-		
DIR COLORS.256color	mke2fs.conf	shells		
DIR COLORS.lightbgcolor		shells.rpmnew		
dracut.conf	modules-load.d	skel		
dracut.conf.d	modules-load.d	smartmontools		
e2fsck.conf	mtab	smrsh		
egl	my.cnf	ssh		
environment	my.cnf	ssl		
ethertypes	my.cnf.d	statetab		
exim	named	statetab.d		
exports	named.conf	subgid		
exports.d	named.iscdlv.key	subgid-		
favicon.png	named.rfc1912.zones	subuid		~

11. Перегляньте вміст файлу з обліковими записами користувачів

```
svetashov_danilo@vpsj3leQ:/etc
                                                                           П
[svetashov danilo@vpsj3IeQ etc]$ less passwd
root:x:0:0:root:/root:/bin/bash
bin:x:1:1:bin:/bin:/sbin/nologin
daemon:x:2:2:daemon:/sbin:/sbin/nologin
adm:x:3:4:adm:/var/adm:/sbin/nologin
lp:x:4:7:lp:/var/spool/lpd:/sbin/nologin
sync:x:5:0:sync:/sbin:/bin/sync
shutdown:x:6:0:shutdown:/sbin:/sbin/shutdown
halt:x:7:0:halt:/sbin:/sbin/halt
mail:x:8:12:mail:/var/spool/mail:/sbin/nologin
operator:x:11:0:operator:/root:/sbin/nologin
games:x:12:100:games:/usr/games:/sbin/nologin
ftp:x:14:50:FTP User:/var/ftp:/sbin/nologin
nobody:x:99:99:Nobody:/:/sbin/nologin
systemd-network:x:192:192:systemd Network Management:/:/sbin/nologin
dbus:x:81:81:System message bus:/:/sbin/nologin
polkitd:x:999:997:User for polkitd:/:/sbin/nologin
postfix:x:89:89::/var/spool/postfix:/sbin/nologin
chrony:x:998:996::/var/lib/chrony:/sbin/nologin
sshd:x:74:74:Privilege-separated SSH:/var/empty/sshd:/sbin/nologin
soft:x:1000:1000::/home/soft:/sbin/nologin
saslauth:x:997:76:Saslauthd user:/run/saslauthd:/sbin/nologin
mailnull:x:47:47::/var/spool/mqueue:/sbin/nologin
smmsp:x:51:51::/var/spool/mqueue:/sbin/nologin
emps:x:996:1001::/home/emps:/bin/bash
rpc:x:32:32:Rpcbind Daemon:/var/lib/rpcbind:/sbin/nologin
rpcuser:x:29:29:RPC Service User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
nfsnobody:x:65534:65534:Anonymous NFS User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
oracle:x:54321:54321::/home/oracle:/bin/bash
apache:x:995:995::/home/apache:/sbin/nologin
mysql:x:27:27:MySQL Server:/var/lib/mysql:/bin/false
named:x:25:25:Named:/var/named:/sbin/nologin
exim:x:93:93::/var/spool/exim:/sbin/nologin
vmail:x:5000:5000::/var/local/vmail:/bin/bash
arestov_yaroslav:x:54322:54331::/home/arestov_yaroslav:/bin/bash
martinyuk_denis:x:54323:54332::/home/martinyuk_denis:/bin/bash
bogachik egor:x:54324:54333::/home/bogachik egor:/bin/bash
eliseev danilo:x:54325:54334::/home/eliseev danilo:/bin/bash
bochkarova karina:x:54326:54335::/home/bochkarova karina:/bin/bash
tsigankova_anastasiya:x:54327:54327::/home/tsigankova_anastasiya:/bin/bash
vyatkin danilo:x:54328:54328::/home/vyatkin danilo:/bin/bash
harkevich leonid:x:54329:54329::/home/harkevich leonid:/bin/bash
kalarashan kostyantin:x:54330:54336::/home/kalarashan kostyantin:/bin/bash
nosov_andrij:x:54331:54337::/home/nosov_andrij:/bin/bash
kebap dmitro:x:54332:54338::/home/kebap dmitro:/bin/bash
prihodko_egor:x:54333:54339::/home/prihodko_egor:/bin/bash
kelembet_evgen:x:54334:54340::/home/kelembet_evgen:/bin/bash
```

12. Поверніться до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого повернення командами pushd та popd

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ etc]$ pwd
/etc
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ etc]$ pushd /home/svetashov_danilo
~ /etc
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ pwd
/home/svetashov_danilo
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ |
```

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ etc]$ pwd /etc [svetashov_danilo@vpsj3IeQ etc]$ popd ~ /etc [svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ pwd /home/svetashov_danilo [svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$
```

13. Перейдіть до каталогу, який ϵ на рівень вище (до батьківського каталогу)

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ pwd
/home/svetashov_danilo
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ cd ..
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ home]$ pwd
/home
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ home]$
```

14. Перегляньте вміст поточного каталогу

```
[svetashov danilo@vpsj3IeQ home]$ pwd
/home
[svetashov danilo@vpsj3IeQ home]$ ls
ahmadi_muhamad kelembet_evgen polovenko_illya ahmadi_umran koldunova_anastasiya polyanskij_mikola
                               koldunova_tetyana prihodko_egor
kolesnik_kirilo romanenko_ole
alekseeva_alina
                               kolesnik_kirilo romanenko_oleksandr
kostetskij_bogdan shapovalova_viktoriya
kovach_dmitro sherbakov_artur
krutienko_andrij sherbakov_georgij
kruts_viktor shostak roman
arestov_yaroslav
babich artem
baranyuk dmitro
barkar_karina
belobrov_artur kruts_viktor snostak_lommak
berislavskij_vladislav kucherenko_maksim shulyak_mikola
burgan roman sidelnikov_mikita
bezhanishvili_levan kurgan_roman
bochkarova_karina li_choan
bodnar_arsenij li_chuan
                                                                    sinyakov_igor
                                                                    sirenko mariya
bodnar illya
                                    lihmanov artem
                                                                   sivash andrij
      эттерендив до каталогу тек
```

15. Змініть пароль вашого користувача.

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ home]$ passwd
Changing password for user svetashov_danilo.
Changing password for svetashov_danilo.
(current) UNIX password:
New password:
BAD PASSWORD: The password is the same as the old one
New password:
```

2.2 Обмін повідомленнями в ОС Linux

- 1. Встановіть з'єднання з віддаленим Linux-сервером
- 2. Домовтеся з представником вашої команди про обмін повідомлень
- 3. Напишіть повідомлення представнику команди, в якому буде вказано ваше та його

прізвище, а також дочекайтеся повідомлення від представника вашої команди.

```
Message from shostak_roman@vpsj3IeQ.s-host.com.ua on pts/3 at 17:15 ...
hey
write shostak_roman
wait a second man
Svetashov Daniil and Shostak Roman
did you get it?
yep
nice work
```

2.3 Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу

Знаходячись на віддаленому Linux-сервері в своєму домашньому каталозі, ініціалізуйте Git-репозиторій, виконавши команди:

1. Ініціалізуйте системний прихований каталог Git, використовуючи наступні команди:

```
git config --global user.name "Ваше Імя та Прізвище" git config --global user.email Ваш_Е-Mail git config --global init.defaultBranch main git init
```

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ git config --global user.name "svetashov_danilo" [svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ git config --global user.email oodessa13@gmail.com [svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ git config --global init.defaultBranch main [svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ git init
```

2. Клонуйте існуючий GitHub-репозиторій, створений в лабораторній роботі No1, використовуючи наступні команди: git clone

https://github.com/ПовнаНазваРепозиторію

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ git clone https://github.com/daniil-svetashov/Operating-System.-Laboratory-Work-1 cloning into 'Operating-System.-Laboratory-Work-1'... remote: Enumerating objects: 33, done. remote: Counting objects: 100% (33/33), done. remote: Compressing objects: 100% (30/30), done. remote: Total 33 (delta 8), reused 0 (delta 0), pack-reused 0 Unpacking objects: 100% (33/33), done. [svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$
```

3. Виконайте команди перегляду вмісту створеного каталогу Git-репозиторію

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ ls
Operating-System.-Laboratory-Work-1
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ less Operating-System.-Laboratory-Work-1
total 256
drwxrwxr-x 3 svetashov_danilo svetashov_danilo 4096 Mar 12 18:02 ./
drwxrwxr-x 8 svetashov_danilo svetashov_danilo 4096 Mar 12 18:02 ../
drwxrwxr-x 8 svetashov_danilo svetashov_danilo 4096 Mar 12 18:02 ../
drwxrwxr-x 8 svetashov_danilo svetashov_danilo 4096 Mar 12 18:02 ../
drwxrwxr-x 1 svetashov_danilo svetashov_danilo 7385 Mar 12 18:02 Luxury
-rw-rw-r-- 1 svetashov_danilo svetashov_danilo 229617 Mar 12 18:02 Счетная машина Перейры. Как и зачем _.pdf
```

2.4 Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linux-сервером та GitHub-репозиторієм

- 1. Створіть в ОС Windows порожній текстовий файл з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем та ім'ям в латиницею, наприклад, Blazhko Oleksandr.txt
- 2. Запустіть в ОС Windows програму термінального рядка СМD
- 3. Встановіть програму віддаленого копіювання файлів PSCP.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.
- 4. Використовуючи програму PSCP.EXE, завантажте створенний раніше файл у каталог з Git-репозиторієм, який раніше був створений в домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері.

:\Users\danys\Desktop\PuTTY>pscp.exe -P 22 OC_tinux_Svetashov_Danilo.txt svetashov_danilo@91.219.60.189:/home/svetashov_danilo/Operating-System.-Laboratory-Work-1
svetashov_danilo@91.219.60.189's password:

pscp.exe -P 22 OC_Linux_Svetashov_Danilo.txt svetashov_danilo@91.219.60.189:/home/svetashov_danilo/Operating-System.-Laboratory-Work-1

```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$ ls

OC_Linux_Svetashov_Danilo.txt Operating-System.-Laboratory-Work-1
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ ~]$
```

5. Знаходячись в ОС Linux, в каталозі Git-репозиторію, зареєструйте завантажений

раніше файл в репозиторії, виконавши команду: git add Назва файлу

[svetashov_danilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]\$ git add OC_Linux_Svetashov_Danilo.txt

6. Зафіксуйте зміни в репозиторії, вказавши коментар до цих змін, виконавши

команду:

git commit -m 'будь-який коментар про нову версію вмісту репозиторію'

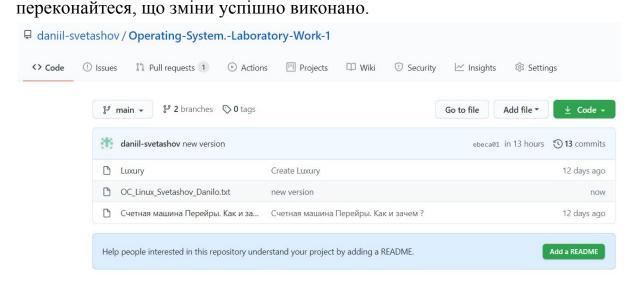
```
[svetashov_danilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ git commit -m 'new version' [main ebeca01] new version 1 file changed, 0 insertions(+), 0 deletions(-) create mode 100644 OC_Linux_Svetashov_Danilo.txt
```

7. Перешліть зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши команду:

git push

```
[svetashov danilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ git push
warning: push default is unset; its implicit value is changing in Git 2.0 from 'matching' to 'simple'. To squelch this message and maintain the current behavior after the default changes, use:
   git config --global push.default matching
 To squelch this message and adopt the new behavior now, use:
   git config --global push.default simple
 See 'git help config' and search for 'push.default' for further information.
 (the 'simple' mode was introduced in Git 1.7.11. Use the similar mode
 'current' instead of 'simple' if you sometimes use older versions of Git)
Username for 'https://github.com': daniil-svetashov
 Password for 'https://daniil-svetashov@github.com':
 Counting objects: 4, done.
 Delta compression using up to 2 threads.
 Compressing objects: 100% (2/2), done.
 Writing objects: 100% (3/3), 388 bytes | 0 bytes/s, done.
 Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0)
 To https://github.com/daniil-svetashov/Operating-System.-Laboratory-Work-1
    2b04544..ebeca01 main -> main
 [svetashov_danilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ ls
 Luxury OC_Linux_Svetashov_Danilo.txt Счетная машина Перейры. Как и зачем _.pdf
[svetashov danilo@vpsi3IeO Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

8. Зайдіть на https://github.com, перегляньте вміст віддаленого GitHub-репозиторію та

Висновки: Через те, що було дуже легко заплутатися в каталогах та одразу зрозуміти завдання - найскладнішим було завдання 2.4.4. Отже, це завдання було зроблено двома різними способами, але тільки приклад одного способу потрапив до протоколу.

4 Контрольні запитання

1. З якою метою створювались термінали?

Для вирішення завдання оренди комп'ютера. Замість того, щоб віддавати комп'ютер у користування фізично, створили термінали, завдяки яким можна було орендувати послуги, що надаються комп'ютером.

2. Що таке ідентифікатор користувача?

Идентификатор пользователя это число, присущее пользователю. Так как ОС намного проще работать с числом чем со строковыми данными - имени пользователя, то ID активно применяется и используется в терминалах.

У каждого пользователя свой особенный идентификатор **ID** или **Идентификатор** — это информация, которая может идентифицировать субъект (простыми словами — это **номер или имя**: число или строка символов).

То есть субъект можно идентифицировать при помощи его имени и его ID

3. Для чого використовується програма putty.exe ?

Она используется для взаимодействия локального компьютера с ОС Windows с ОС Linux размещенной на удаленном компьютере. putty.exe предоставляет удаленный доступ к терминалу командной строки.

4. Що таке безпечне з'єднання з сервером?

Безопасное соединение с сервером — это такой способ соединения с сервером, который позволяет снизить до минимума потерю наиболее важной информации и возможность перехвата этой информации посторонним пользователем.